# Kunstmatige **otterholt helpt** bij otterbescherming

De otter is strikt beschermd en zijn verblijfplaats daarom ook. Het is een plek – ook wel een otterholt genoemd - waar een otter overdag veilig en rustig kan slapen of zich voortplanten. Dat kunnen natuurlijke holtes zijn onder bomen of in de oever, maar ook onder horsten van pluimzegge, liggend riet, droge duikers of onder braamstruwelen.
Het gaat goed met de otter in Nederland, hij verspreidt zich steeds meer vanuit het oosten naar het westen van Nederland. In Overijssel zijn de beste moerassen, beken en rivieren inmiddels bezet en betrekt het aquatisch roofdier nu ook landbouwgebieden. In kale en open landbouwgebieden zoals klei- en laagveengebieden en zelfs ontginningsgebieden van hoogveen worden spraints – uitwerpselen waarmee de otter zijn territorium afbakent – gevonden. De aanwezigheid van veel waterlopen, sloten, weteringen die wat breder zijn dan twee of drie meter en af en toe dieper dan een meter, is belangrijk.
In Nederland is er daarom nog heel wat leefgebied dat potentieel geschikt is voor de otter. In de zomer is er voldoende dekking, maar in de winter worden in die gebieden de meeste watergangen en oevers kaal gemaaid en soms ook gebaggerd voor de landbouw of andere doeleinden. Dan zijn er ineens veel minder schuilplekken op en langs de oevers. Het is goed voor te stellen dat het aantal geschikte schuilmogelijkheden hier bepalend is of er otters in de winter kunnen leven. Gebrek aan schuilplekken (ook marters, vossen en katten gebruiken die) dwingt de otter om grotere afstanden af te leggen tussen voedselgebieden en schuilgelegenheid. Dat verhoogt de kans op verkeersslachtoffers.

De kwaliteit van een leefgebied wordt dus ook bepaald door het aantal functionele verblijfplaatsen. In de gebieden waar in de winter weinig dekking is, is het aanbieden van kunstmatige otterholts mogelijk een goede beschermingsmaatregel. In Nederland is er ondertussen voldoende kennis en ervaring mee (zie ook otterholt.nl). De aanleg van een otterholt biedt burgers en vrijwilligers mogelijkheden om het leefgebied van de otter te verbeteren.
Het is beter als er van nature voldoende dekking en schuilgelegenheid aanwezig is waar otters (en andere dieren) in de winter kunnen foerageren en veilig schuilen. Waterbeheerders doen er goed aan in die gebieden meer stukken water- en oevervegetatie te laten staan. Maar in de praktijk lukt dat helaas niet overal, al laat Waterschap Vechtstromen sinds het plaatsen van enkele otterholts daar nu ook flinke stukken riet staan. ■

**Mark Zekhuis**
**Zekhuis Ecologie**
**Markzekhuis@gmail.com**


Otter in de winter.(Foto: Mark Zekhuis)


Auke Kuiper plaatst otterholt. (Foto: Mark Zekhuis)

## Leefgebied otter

Het leefgebied van een otter is, afhankelijk van de kwaliteit, vijf tot vijftien vierkante kilometer, of twee tot soms meer dan veertig kilometer oeverlengte. Het leefgebied van de volwassen mannetjes is veel groter dan dat van de wijfjes en overlapt met het leefgebied van de wijfjes. Otters markeren hun leefgebied met uitwerpselen – spraints genoemd - en doorkruisen hun leefgebied gemiddeld elke week of twee weken. Ze hebben daarin tot wel dertig verschillende schuilplaatsen. Die zijn nodig om veilig te rusten en droog te zijn. Er zijn enkele gevallen in Nederland waarbij een loslopende hond jonge otters doodbeet. Ook dominante mannetjes bijten jongen dood die niet van hen zelf zijn.